

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๕๕

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนำไทย

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง” ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยหนังสือลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนำไทย ด้วยเหตุที่ พรรคนำไทยไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมือง รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค (คือภายในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕) พรรคนำไทยมิได้ดำเนินการให้มี สมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชี รายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อย ภาคละหนึ่งสาขา จึงมีเหตุตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ให้ยุบพรรคนำไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้

การรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ในคำวินิจฉัยที่ผ่านมาหลายคดี ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนมา ตลอดว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการสั่งยุบพรรคการเมืองตามที่นายทะเบียนพรรคการเมือง เสนอเรื่องให้พิจารณาตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ถึงแม้ว่าในคำวินิจฉัยส่วนตนที่ผ่านมาข้าพเจ้าจะได้แสดงความเห็นที่ต่างไปจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในประเด็นนี้ก็ตาม แต่โดยที่ตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลผูกพันทุกองค์กรของรัฐ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องยึดถือและปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญ ได้วางไว้ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องถือว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ในกรณีนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

คำวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่า

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคนำไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งครบกำหนด ๑๘๐ วัน ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕

๒. เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พรรคนำไทยได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคจำนวนเพียง ๓ สาขาเท่านั้น ซึ่งตามประกาศของนายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาในสี่ภาค และไม่ปรากฏว่ามีเอกสารของพรรคนำไทยที่แจ้งการขอจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติมจากจำนวนเดิมที่กล่าวเลย

๓. พรรคนำไทยไม่ได้แจ้งรายงานการรับสมาชิกพรรคตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างใด

๔. กรรมการสาขาพรรคนำไทย จำนวน ๘ คน เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย ซึ่งพรรคไทยรักไทย ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ยืนยันข้อเท็จจริงนี้ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนั้น บุคคลดังกล่าวจึงขาดคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกพรรคนำไทยตามข้อบังคับพรรค ทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสาขาพรรคนำไทยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กล่าว

๕. ในส่วนที่เกี่ยวกับสาขาพรรคนำไทย ลำดับที่ ๓ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ปรากฏว่า ไม่มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค แต่เป็นการคัดเลือกกันเองของผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกพรรคนำไทย ส่วนรายชื่อที่ปรากฏในรายงานการประชุมใหญ่สาขานั้น แม้เป็นบุคคลที่สมัครเป็นสมาชิกพรรคนำไทยและได้ลงลายมือชื่อจริงก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและผู้ที่เป็นกรรมการสาขาพรรคนำไปให้ลงลายมือชื่อที่บ้านเท่านั้น จึงไม่มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคตามที่กฎหมายบัญญัติ

ศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคนำไทยทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองภายใน ๑๕ วัน แต่เมื่อครบกำหนดดังกล่าวแล้ว พรรคนำไทยก็ยังมีได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาดังกล่าว และเมื่อได้มีการประสานงานกันทางโทรศัพท์ หัวหน้าพรรคก็มีได้ให้เหตุผลที่ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแต่อย่างใด

อาศัยข้อเท็จจริงตามที่กล่าว จึงเห็นว่ามีความผิดตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เกิดขึ้นกับพรรคนำไทยแล้วกล่าวคือ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค พรรคนำไทยไม่ได้

ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ครบจำนวนตามที่
มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศ
ของนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สั่งให้ยุบพรรคนำไทยได้

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ